

Звіт
про діяльність
ресурсного центру професійного розвитку
вчителя української мови і літератури
у 2019 році

Ресурсний центр професійного розвитку учителя української мови і літератури (керівник - проф. Семеног О.М.) функціонує при кафедрі української мови і літератури з 2018 року; положення затверджено вченою радою СумДПУ імені А.С.Макаренка 28.12.2019 року.

Мета і завдання діяльності центру:

з урахуванням кращих практик національного та зарубіжного досвіду («Artes Liberales», Варшавський ун-т; Ягеллонський ун-т)

розробити комплекс нормативного, інформаційно-дидактичного забезпечення розвитку ключових компетентностей педагога-дослідника

в умовах міждисциплінарного освітнього середовища на рівнях: бакалаврат – магістратура закладів вищої педагогічної освіти – аспірантура –

— освіта упродовж життя на засадах цінностей педагогіки партнерства і наставництва;

- здійснювати освітню, освітньо-консультативну, інформаційно-дидактичну, дослідницьку підтримку розвитку ключових компетентностей учителя-словесника як наставника молоді, мешканця міста, громадянина України; сприяти поширенню функціонування і популяризації вживання української мови в різних сферах суспільного життя міста Суми і Сумської області.

Пріоритетні напрями : фахово-методичний; дослідницький (забезпечується НДЛ «Академічна культура дослідника»; культурно-освітній/просвітницький.

Результати діяльності Центру у 2019 р.:

1. Стажування Семеног О.М.(«Artes Liberales», Варшавський ун-т; Ягеллонський ун-т)

(№4309/ 6/2019 жовтень 2018 – червень 2019 року).

2. Створено веб-сторінку ресурсного центру на сайті університету, кафедри (<http://rctpd.sspu.edu.ua/>), а також у соціальних мережах; наявні корисними ресурсами (навчальні програми, посібники, монографії), новини, проводять вебінари тощо.

3. фахово-методичний напрям:

Розроблено і акредитовано (перший етап) ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) за другим (магістерським) рівнем. При формулюванні цілей та визначенні результатів навчання ОПП прийнято до уваги досвід подібних освітніх програм у ЗВО України (Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та ін.) та за кордоном (Польща, Варшавський університет; Болгарія, Пловдивський університет; Литва, Університет Вільнюса, The English Studies programme).

Зміст дисциплін оновлено. Зміст дисципліни ОК «Сучасна риторика» посилено аналізом мовної ситуації Сумщини; «Наукова спадщина мовознавців ХХ століття крізь призму шкільної освіти» поглиблено темою «Лінгводидактична спадщина мовознавців Сумщини»; дисципліна «Методика викладання української мови у ЗВО» враховує положення Нової української школи, навчальної програми з української мови для

профільного навчання учнів закладів загальної середньої освіти (10–11 кл.), співавтором якої є керівник НДЛ.

Проведено/проводяться інтерактивні лекції, міждисциплінарні тренінги, майстер-класи з використання актуальних освітніх технологій у навчанні української мови і літератури спільно з кафедрами або лабораторіями СумДПУ, зокрема із:

-розвитку критичного мислення (лабораторія медіаграмотності – кер. Ячменик М.М.);

-актуальних проблем використання цифрових технологій (кафедра інформатики),

-основ інклюзивної освіти (лабораторія інклюзивної освіти),

-підприємливості (кафедра бізнес-технологій),

-технологій «Здоров'я і безпека» (кафедра медико-біологічних основ фізичної культури), програма яких охоплює питання реалізації наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Підприємливість і фінансова грамотність», визначених Концепцією «Нова українська школа».

Кафедра залучала до занять професіоналів-практиків, експертів, представників роботодавців з метою створення професійно спрямованого освітнього середовища для підготовки здобувачів.

Документальне підтвердження залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців (начальника управління Державної служби якості освіти в Сумській області Рябухи Алли Петрівни, методиста Інноваційного навчально-методичного центру Закорко Вікторії Вікторівни) до освітнього процесу відтворено у програмах конференцій, круглих столів (зберігаються на кафедрі); у договорах про співпрацю (зберігаються на кафедрі та в навчальній частині).

Спільні проекти:

- кафедрою історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки з культури української мови (Тема «Лінгвоекотологія»),

- кафедрою української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тема «ІКТ у викладанні української мови»),

- кафедрою української літератури та народознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Тема «Етнокультурна компетентність учителя»),

- відділом теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Тема «Теоретичні та методичні засади професійного та особистісного розвитку майбутнього вчителя в контексті Нової української школи»),

- КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» та Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія» (Тема «Організація курсів підвищення кваліфікації та фахової майстерності педагогічних та науково-педагогічних працівників»).

Із інформаційно-методичним центром управління освіти і науки Сумської міської ради (Закорко Вікторія Вікторівна).

Проведено 7 майстер-класів.

16-17 травня 2019 року - проведено майстер-класи «Використання креолізованого тексту на уроках української мови та літератури як засіб формування ключових компетентностей учнів» (Панченко Тетяна, учитель української мови та літератури Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 26, переможець І етапу та лауреат ІІ етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року - 2018»),

«Візуалізація як один із засобів підвищення якості мовно-літературної освіти» (Сітало Олена, учитель української мови та літератури КУ Сумської загальноосвітньої школа І-ІІІ ступенів № 5, м. Суми).

Пономаренко Н. та Ячменик М. за співпраці з Академією Української Преси за підтримки міжнародної організації DW Akademie проводить для вчителів області тренінг «Ефективна протидія маніпулятивним впливам засобами медіаосвіти», для учнів і студентів - «Медіабезпека старшокласників у світі віртуальних комунікацій», «Медіаграмотність: критичне мислення учнів у мультимедійному світі (позакласна робота в школі)».

Організовано і проведено наукові заходи для наукових і практичних працівників з досвідом роботи та для молодих науковців і студентства:

Міжнародна науково-практична конференція «Культуромовна особистість фахівця у XXI столітті» (12 грудня 2019 р.);

III Усеукраїнська науково-практична конференція «Інновації в освіті та педагогічна майстерність учителя-словесника» (25 жовтня 2019 р.),

Студенти залучаються до розробки періодичних наукових видань, таких як «ФілWord» з інтерактивними доробкам (QR-коди) (керівник студентського наукового гуртка- к.п.н. Ячменик М.М.).

8.Результати опубліковано у 35 фахових виданнях, збірниках наукових статей і матеріалах конференцій «Філологічні студії», «Актуальні питання філології та методології».

Просвітницька діяльність та взаємодія зі ЗМІ:
висвітлення заходів у соціальних мережах;

Культурно-освітній напрям діяльності та взаємодія з масмедіа

1.Проведено обласний етап Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

Виконується проєкт «Навчальна культура учня початкової школи» (кер. **К. Діхнич**, аспірантка, член науково-дослідної лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» СумДПУ імені А. С. Макаренка).

Спільно з кафедрою соціально-гуманітарної освіти КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (кер. **Жук М.В.**) реалізується **пілотний телекомунікаційний проєкт** для учнів 1-2 класів «Дорожні карти Нової української школи (від теорії до практичних проєктів)», мета якого: формування українськомовної компетентності школярів різних регіонів України.

Учасники: Шосткинська спеціалізована школи I ступеня № 13 Сумської області (В.Балицька) та НВК «Гуцульщина» Рожнівський Ліцей Івано-Франківської області (О.Радиш).

Звіт затверджено на засіданні кафедри української мови (протокол №8 від 29 листопада 2019 року) .

Керівник центру

д.пед.н., проф. О.М.Семенов

Завідувач кафедри української мови і літератури

д.пед.н., проф. О.М.Семенов